

ΠΡΟΣ

κ. Κυριάκο Μητσοτάκη, Πρωθυπουργό της Ελλάδας

Μέλη της Κυβέρνησης

Αθήνα, Πέμπτη 7 Δεκεμβρίου 2023

Θέμα: Πρόταση νόμου για την ενίσχυση και επέκταση της δημόσιας συμμετοχής στα περιβαλλοντικά θέματα

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,
Αξιότιμα μέλη της Κυβέρνησης,

Με την παρούσα, οι συνυπογράφουσες οργανώσεις θέτουν υπόψη σας μία νέα ολοκληρωμένη πρόταση νόμου για την ενίσχυση και επέκταση της δημόσιας συμμετοχής στα περιβαλλοντικά θέματα. Η πρόταση νόμου ολοκληρώθηκε [έπειτα από 3 μήνες δημόσιας διαβούλευσης](#) και συνδιαμορφώθηκε μαζί με πολίτες και φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

Το 2023 ήταν η χρονιά που η κλιματική κρίση άφησε το καταστροφικό της αποτύπωμα σε ολόκληρο τον κόσμο, κάνοντας ακόμα πιο επιτακτική την ανάγκη λήψης από τα κράτη ολοένα και περισσότερο φιλόδοξων και ισχυρών πολιτικών πρωτοβουλιών και μέτρων για τον μετριασμό των επιπτώσεων της, αλλά και την προσαρμογή στις νέες συνθήκες με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κοινωνιών. Η μεγαλύτερη πρόκληση αφορά στο πώς η μετάβαση σε μία κλιματικά ουδέτερη κοινωνία θα γίνει με δίκαιο τρόπο, συμπεριλαμβάνοντας όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες και λαμβάνοντας υπόψη τις επιμέρους ανάγκες τους. Μία τέτοια δίκαιη μετάβαση προϋποθέτει την ενεργό συμμετοχή των πολιτών, και όλων των κοινωνικών ομάδων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων που λαμβάνονται για τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης και των ολοένα και πιο έντονων φαινομένων που αυτή προκαλεί. Άλλωστε, η συμμετοχή των πολιτών στη διαμόρφωση των αποφάσεων που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος, και άρα της ίδιας τους της ζωής, προϋποθέτει την ελεύθερη και άμεση πρόσβασή τους σε έγκυρη πληροφόρηση, ενώ αποτελεί θεμελιώδες περιβαλλοντικό δικαίωμα που πρέπει να διαφυλαχθεί.

Πλήθος διατάξεων του διεθνούς, ενωσιακού και εθνικού δικαίου προβλέπουν τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων για το περιβάλλον. Ωστόσο, το πλαίσιο αυτό στην Ελλάδα είναι διάσπαρτο, κατά περιπτώσεις ανεπαρκές ή εφαρμόζεται ελλιπώς στην πράξη.

Στο πλαίσιο αυτό, και με στόχο την ενίσχυση και επέκταση των προβλέψεων της νομοθεσίας που ισχύει σήμερα για τη συμμετοχή του κοινού σε όλο το φάσμα της παραγωγής και εφαρμογής των διοικητικών πράξεων, νομοθετικών ρυθμίσεων και δημόσιων πολιτικών που αφορούν στο περιβάλλον στην Ελλάδα, διαμορφώθηκε μία ολοκληρωμένη πρόταση νόμου, στην οποία εισάγονται νέες διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης και συμμετοχής στη λήψη

αποφάσεων. Τα κύρια σημεία της πρότασης, η οποία τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από τον περασμένο Ιούλιο έως τον Οκτώβριο του 2023 και φιλοξενήθηκε στην ειδικά διαμορφωμένη [πλατφόρμα δημόσιων διαβουλεύσεων του WWF Ελλάς Ecodialogues](#), αφορούν στα εξής:

1. Δημιουργία ενός ενιαίου δικτυακού τόπου, ανοιχτής πρόσβασης, όπου θα διεκπεραιώνονται όλες οι διαδικασίες συμμετοχής του κοινού στη λήψη αποφάσεων για το περιβάλλον.
2. Διασφαλίσεις για την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων συμμετοχής, όπως π.χ. ρητή ρύθμιση κατά των απειλητικών αγωγών κατά ατόμων ή περιβαλλοντικών ομάδων (υποθέσεις SLAPP).
3. Ενίσχυση της συμμετοχής του κοινού σε δημόσιες διαβουλεύσεις για περιβαλλοντικά θέματα που περιλαμβάνουν την έγκαιρη γνωστοποίηση επικείμενων διαβουλεύσεων, την επέκταση των δημόσιων διαβουλεύσεων σε νέες πράξεις (π.χ. Πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, τροπολογίες, προτάσεις νόμων και προτάσεις αναθεώρησης του Συντάγματος κ.λπ.), και την πρόβλεψη συμμετοχής του κοινού μέσω διερευνητικής διαβούλευσης, που αποτελεί την πρώιμη διαβούλευση με το κοινό όταν όλα τα ενδεχόμενα και οι επιλογές πολιτικής είναι ακόμα ανοιχτά.
4. Ισχυροποίηση του ρόλου των τοπικών κοινωνιών με δεσμευτικά τοπικά δημοψηφίσματα.
5. Διαδικασία πρωτοβουλίας πολιτών για έκδοση κανονιστικής πράξης από τη Διοίκηση.
6. Δυνατότητα κάθε πολίτη να υποβάλλει αίτηση για περιβαλλοντικό έλεγχο οποιουδήποτε περιστατικού θεωρεί ότι επηρεάζει δυσμενώς το περιβάλλον, σε ειδική εφαρμογή του ενιαίου δικτυακού τόπου που θα λειτουργεί ως μοναδικός διάυλος περιβαλλοντικών καταγγελιών.

Ευελπιστούμε η παρούσα πρόταση νόμου να αποτελέσει τη βάση για έναν εποικοδομητικό διάλογο με στόχο την ενίσχυση του ρόλου των πολιτών στη λήψη αποφάσεων τα επόμενα κρίσιμα χρόνια. Παραμένουμε στη διάθεσή σας σε περίπτωση που επιθυμείτε να προγραμματίσουμε μία συνάντηση διά ζώσης.

Επισυνάπτονται στην παρούσα, το [τελικό κείμενο της πρότασης νόμου](#), η [αιτιολογική έκθεση της πρότασης νόμου](#) και η [έκθεση της δημόσιας διαβούλευσης](#).

Με εκτίμηση,

Δημήτρης Καραβέλλας
Γενικός Διευθυντής WWF Ελλάς

DocuSigned by:
Αλέξανδρος Μελίδης
A3D45673C3414B7...

Αλέξανδρος Μελίδης
Γενικός Διευθυντής ΕΕΛ/ΛΑΚ

ΛΙΣΤΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Προεδρία της Κυβέρνησης, Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού (primeminister@primeminister.gr)
2. Προεδρία της Κυβέρνησης, Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων (office@gslegal.gov.gr)
3. Υπουργός Ανάπτυξης, κ. Κώστας Σκρέκας (minister.sec@m nec.gr)
4. Υπουργός Εσωτερικών, κα. Νίκη Κεραμεώς (info@ypes.gr)
5. Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, κ. Βασίλης Κικίλιας (minister@civilprotection.gr)
6. Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης (secmin@ypen.gr)
7. Υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κ. Δημήτρη Παπαστεργίου (minister@mindigital.gr)